

Predzgodovina ilirske ideje

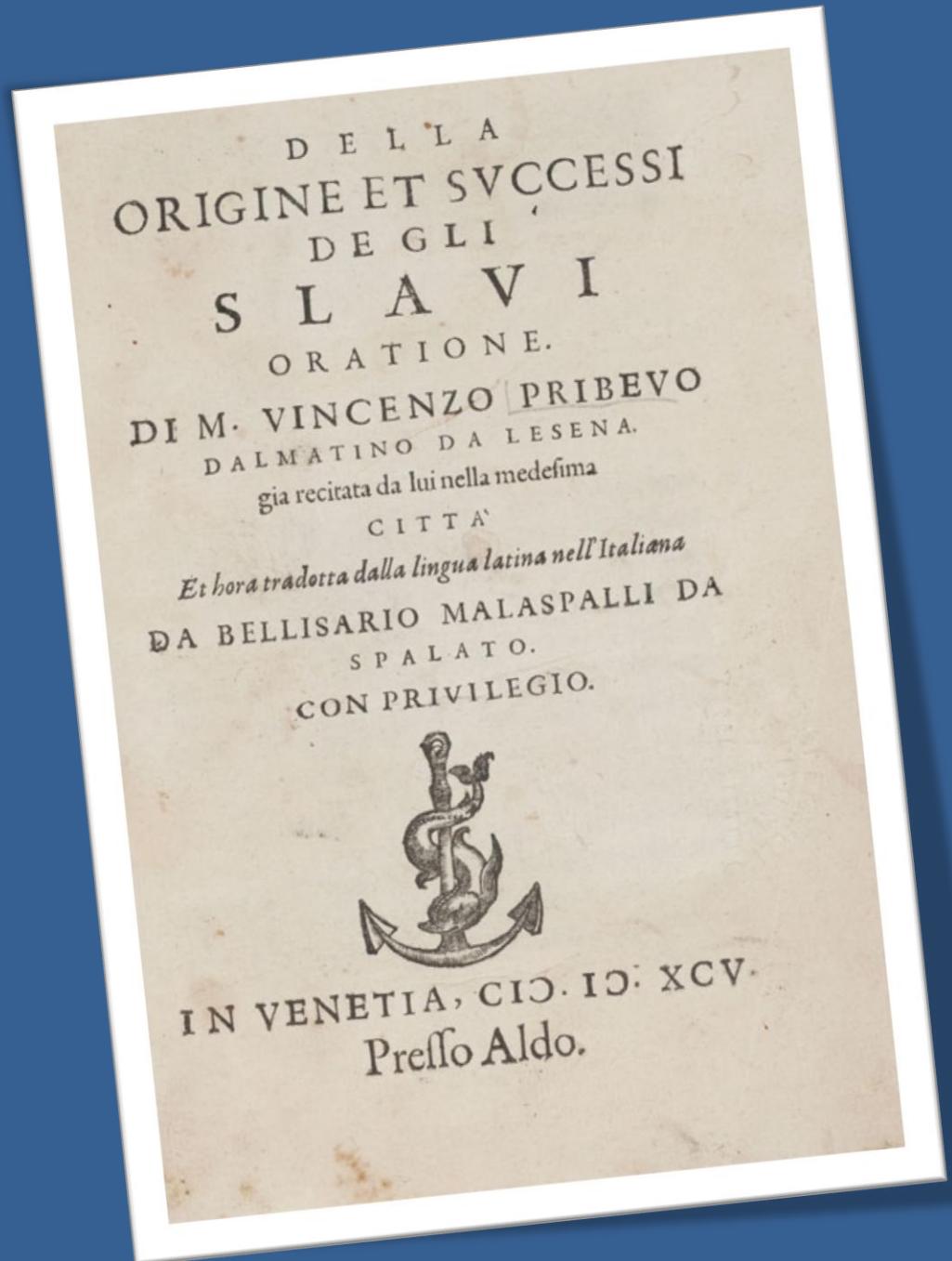

Hrochov model oblikovanja modernih narodov

- Obdobje nesistematičnega pojavljanja zamisli, ki pozneje dobijo mobilizacijsko vlogo v procesu nacionalne integracije
- Faza delovanja *rodoljubov* – manjše skupine, ki s pomočjo različnih institucij sistematično širi narodno zavest na vse sloje
- Faza zaključene narodne integracije, ko je narodna zavest značilna za večino pripadnikov naroda in ko jih je mogoče uspešno mobilizirati za afirmacijske projekte

Vinko Pribajević, *De origine successibusque Slavorum* (1532)

Na sliki je italijanski prevod iz leta 1595

IL
REGNO
DE GLI SLAVI
HOGGI CORROTTAMENTE
DETTI SCHIAVONI.
HISTORIA
DI DON MAVRO ORBINI RAVSEO
ABBATE MELITENSE.

Nella quale si vedel' Origine quasi di tutti i Popoli, che furono della Lingua SLAVA, con molte, & varie guerre, che fecero in Europa, Asia, & Africa; il progresso dell' Imperio loro, l' antico culto, & il tempo della loro conuerse al Christianesimo.
In particolare veggonsi i successi de' Re, che anticamente dominarono in DALMATIA, CROATIA, BOSNA, SERVIA, RASSIA, & BULGARIA.

JACOPO PESARO,
Appresso Girolamo Concordia. Con licenza de' Superiori.
M. D C I

D. M. P. S. A. R. O. M. D. C. I.

Mauro Orbini, *Il Regno degli Slavi* (1601)

*"Kranjska ni vključena v naravni in
pravi Ilirik ... Kranjci [sodijo v]
Germanski kolegij, utemeljen za
nemški narod."*

Ivan Paštrić, *De situ Carnioliae, ac Lublianae eius Metropolis* (1652)

“Kar pa bi bila resnična moč tega predzidja zahoda, sta narodnost in karakter prebivalstva. ... Dalmatinci in tudi Hrvati ter Bosanci močno občutijo ilirizem, se pravi duh narodne enotnosti, ki jih povezuje. Kolikšne koristi bi od te politične moči lahko imela modra vlada?”

Giambattista Stratico

(Spomenica, nastala med letoma 1807 in 1809)

Ilirske kraljestvo
(v mejah 1816-22)

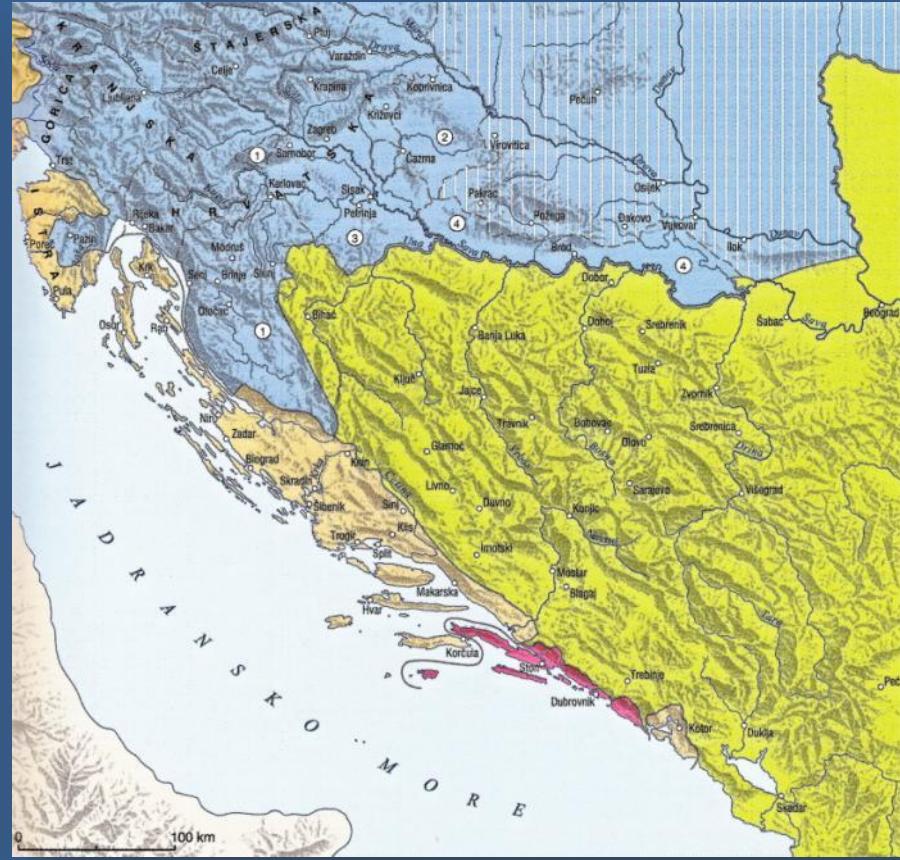
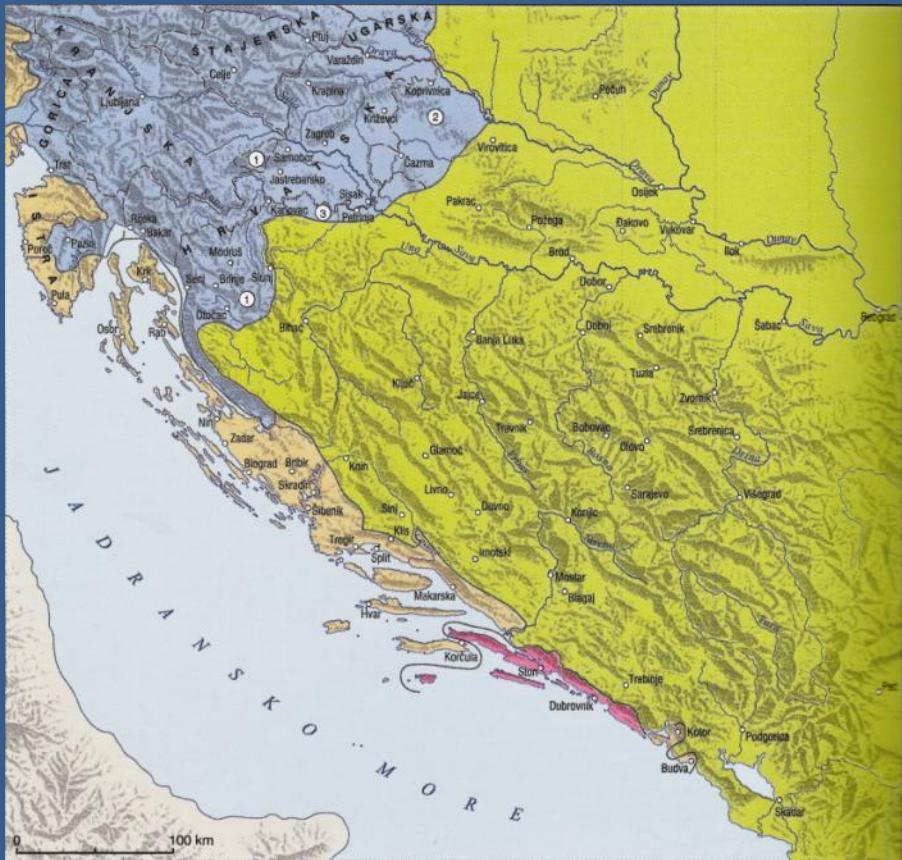
Dosljedno tome sljedi: ne samo po svojoj slobodnoj volji, nego i zbog prihvaćene obveze, koja se zasniva na snazi temeljnih zakona i diplomatske zajamčenosti dane čitavom narodu koji pripada Svetoj ugarskoj kruni, pa prema tome i Dalmatincima svaki put prigodom svečanog ustoličenja, isto se Njegovo preuzvišeno Veličanstvo udostojilo primiti pod okrilje i svoje gospodstvo narod svojeg Kraljevstva Dalmacije koji se punopravno i s potpunim povjerenjem njemu utječe.

Iz spomenice Andrije Dorotića

Kakšen značaj so imela prizadevanja za združitev Dalmacije s hrvaško-slavonskim kraljestvom?

Je šlo za **hrvaško nacionalno gibanje** ali za **prizadevanje konzervativcev**, da bi v Dalmaciji ohranili stari red in se ognili spremembam?

Turško-avstrijska meja v hrvaških deželah pred 1683 in po 1899

Ritter Vitezovićeve Hrvatske

